Europos Parlamentas
2024-2029

Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas

2025/2156(DEC)

29.1.2026

NUOMONĖ

Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto

pateikta Biudžeto kontrolės komitetui

2024 m. biudžeto įvykdymo patvirtinimas: ES bendrasis biudžetas – agentūros (2025/2156(DEC))

Nuomonės referentė: Romana Tomc

PA_NonLegDec

NUOMONĖ

Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas ragina atsakingą Biudžeto kontrolės komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti toliau pateikiamą tekstą:

– atsižvelgdamas į Audito Rūmų 2024 finansinių metų metinę ataskaitą dėl ES agentūrų kartu su agentūrų atsakymais,

– atsižvelgdamas į Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondo (EUROFOUND) 2024 m. konsoliduotąją metinę veiklos ataskaitą,

– atsižvelgdamas į Europos profesinio mokymo plėtros centro (CEDEFOP) 2024 m. konsoliduotąją metinę veiklos ataskaitą,

– atsižvelgdamas į Europos mokymo fondo (ETF) 2024 m. konsoliduotąją metinę veiklos ataskaitą,

– atsižvelgdamas į Europos darbuotojų saugos ir sveikatos agentūros (EU-OSHA) 2024 m. konsoliduotąją metinę veiklos ataskaitą,

– atsižvelgdamas į Europos darbo institucijos (EDI) 2024 m. konsoliduotąją metinę veiklos ataskaitą,

Bendrosios pastabos

1. džiaugiasi, kad Europos Audito Rūmai (Audito Rūmai) paskelbė, kad Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondo (EUROFOUND), Europos darbuotojų saugos ir sveikatos agentūros (EU-OSHA), Europos profesinio mokymo plėtros centro (CEDEFOP), Europos mokymo fondo (ETF) ir Europos darbo institucijos (EDI) 2024 finansinių metų metinėse finansinėse ataskaitose atspindimos operacijos iš esmės yra teisėtos ir tvarkingos ir kad jų finansinė būklė 2024 m. gruodžio 31 d. nurodyta teisingai;

2. palankiai vertina labai kokybišką darbą, kurį atlieka užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties srityje dirbančios agentūros, ir pabrėžia penkių agentūrų svarbą, savarankiškumą ir pridėtinę vertę jų kompetencijos srityje; palankiai vertina nuolatinį ir didėjantį penkių agentūrų tarpusavio bendradarbiavimą ir glaudesnį jų bendradarbiavimą su kitomis ES įstaigomis, nes taip didėja nuoseklumas bei papildomumas ir išvengiama dubliavimosi; be to, palankiai vertina tai, kad šis bendradarbiavimas tapo labiau struktūrinis ir lėmė daugiau bendrų iniciatyvų; atkreipia dėmesį į 2024 m. Komisijos atliktą keturių ES agentūrų – Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondo (EUROFOUND), Europos profesinio mokymo plėtros centro (CEDEFOP), Europos mokymo fondo (ETF) ir Europos darbuotojų saugos ir sveikatos agentūros (EU-OSHA) – vertinimą, iš kurio matyti, kad agentūros bendradarbiauja veiksmingiau ir nuosekliau; palankiai vertina bendrą veiksmų planą, kuriame apibrėžiami veiksmai, kurių keturios agentūros imsis kartu, kad įgyvendintų vertinimo rekomendacijas;

3. ragina Komisiją geriau pasinaudoti agentūrų ekspertinėmis žiniomis ir analitiniais

pajėgumais, susijusiais su užimtumu ir socialiniais reikalais, pabrėždamas, kad rėmimasis jų vidaus žiniomis padidintų koordinavimą ir veiksmingą Sąjungos biudžeto išteklių naudojimą; atkreipia dėmesį į neišnaudotą potencialą – teikti konkrečią susijusią informaciją ir tos pačios kokybės produktus, kokius teikia išorės konsultantai, jei jos tai gali daryti pagal savo įgaliojimus;

4. atkreipia dėmesį į Audito Rūmų agentūroms skirtas pastabas, susijusias su viešųjų pirkimų procedūrų, valdymo ir kontrolės sistemų bei biudžeto valdymo trūkumais, ir į tai, kad viešųjų pirkimų procedūrų trūkumai ir toliau yra svarbiausia nepagrįsto sumų išmokėjimo priežastis;

5. pripažįsta, kad dėl išskirtinai aukšto infliacijos lygio 2022 ir 2023 m. ir didėjančių sąnaudų darbuotojams ir paslaugoms bei komunalinių išlaidų, 2024 m. gerokai sumažėjo pagrindinei operatyvinei veiklai skiriamo finansavimo dalis; pažymi, kad tokia padėtis, ypač agentūrų, kurių įgaliojimai plečiami, atveju gali pakenkti jų gebėjimui veiksmingai vykdyti savo misijas; pabrėžia, kad svarbu užtikrinti agentūrų veiklos tęstinumą periodiškai peržiūrint jų veiklos biudžetų tinkamumą, siekiant užtikrinti, kad jie atitiktų joms pavestas užduotis ir kad jose dirbtų pakankamai darbuotojų; pripažįsta, kad, nepaisant mažėjančių veiklos biudžetų, agentūros lanksčiai prisitaikė prie kintančių aplinkybių ir sugebėjo vykdyti savo įgaliojimus; primena, kad įgaliojimų išplėtimas tuo pačiu metu turi būti remiamas tinkamais finansiniais ištekliais;

6. pabrėžia visų agentūrų svarbų vaidmenį: jos rodo nuolatinį įsipareigojimą į savo veiklą ir sprendimų priėmimą integruoti atsakomybę už aplinką; palankiai vertina tolesnius veiksmus siekiant įdiegti oficialią aplinkosaugos vadybos sistemą tose agentūrose, kurios jos dar neturi;

7. primena, kad horizontalieji principai, pvz., lyčių lygybė, turėtų būti neatskiriama agentūrų biudžeto sudarymo, veiklos, politikos ir programų dalis; palankiai vertina jų pastangas šioje srityje; ragina sudaryti biudžetą visapusiškai atsižvelgiant į lyčių aspektą, kad būtų galima stebėti ir vertinti biudžeto asignavimus atsižvelgiant į lyčių aspektą;

Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondas (EUROFOUND)

8. palankiai vertina fondo tęsiamą aukštos kokybės darbą gilinant ir skleidžiant žinias ir teikiant įrodymais pagrįstas ekspertines žinias, kuriomis remiamas daugiau informacija pagrįstos socialinės, užimtumo ir su darbu susijusios politikos plėtojimas Europoje; labai vertina jo ekspertines žinias su Europos socialinių teisių ramsčiu susijusiomis temomis, įskaitant Direktyvą dėl skaidrių ir nuspėjamų darbo sąlygų, Direktyvą dėl tėvų ir prižiūrinčiųjų asmenų profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros, Direktyvą deramo minimaliojo darbo užmokesčio, Direktyvą dėl darbo platformoje sąlygų gerinimo ir Darbo užmokesčio skaidrumo direktyvą, taip pat Europos vaiko garantijų sistemą; palankiai vertina pagrindinius EUROFOUND mokslinius tyrimus politikai svarbiose srityse, įskaitant jo 2024 m. atliktą darbą, susijusį su neįperkamu ir netinkamu būstu Europoje, deramu minimaliuoju darbo užmokesčiu, skurdu, pajamų nelygybe ir viduriniąja klase, darbo jėgos trūkumu ir Europos socialinės sanglaudos politiniu aspektu; palankiai vertina EUROFOUND dalyvavimą Europos Parlamento rinkimų

kampanijoje, siekiant didinti informuotumą apie balsavimą;

9. palankiai vertina teigiamą Audito Rūmų nuomonę dėl fondo metinių finansinių ataskaitų ir ragina fondą atsižvelgti į Audito Rūmų rekomendacijas;

10. pabrėžia, kad nediferencijuotųjų asignavimų perkėlimo į kitą laikotarpį lygis buvo 15,1 proc. ir kad jis, palyginti su praėjusiais metais, yra mažesnis, tačiau tai vis dar neišspręstas probleminis klausimas, ir atkreipia dėmesį į fondo paaiškinimą dėl planuotų ir neplanuotų perkėlimų į kitą laikotarpį atskyrimo: pirmieji yra susiję su daugiamečiais projektais ir nelemia netikrumo dėl biudžeto; ragina agentūrą toliau dėti pastangas siekiant ateinančiais metais toliau mažinti neplanuotų perkėlimų į kitą laikotarpį apimtis;

Europos darbuotojų saugos ir sveikatos agentūra (EU-OSHA)

11. palankiai vertina agentūros veiklą kuriant, renkant ir teikiant patikimą ir aktualią informaciją, analizę ir priemones, kuriomis plėtojamos žinios, didinamas informuotumas ir keičiamasi informacija apie darbuotojų saugą bei sveikatą ir prisidedama prie šios srities ES teisės aktų rengimo; vertina informaciją ir gerąją patirtį siekiant propaguoti sveikas ir saugias darbo vietas Europoje, visų pirma jų darbą sveikatos priežiūros ir socialinės rūpybos sektoriuje, taip pat su psichosocialine rizika darbo vietoje susijusį darbą; primena darbuotojų saugos ir sveikatos svarbą, kuriomis negalima rizikuoti dėl padidėjusios infliacijos ir pragyvenimo išlaidų; ragina visas ES agentūras laikytis aukščiausių darbuotojų saugos ir sveikatos standartų; palankiai vertina 2024 m. pasiekimus, įskaitant tai, kad paskelbtos darbuotojų saugos ir sveikatos apžvalgos apie širdies ir kraujagyslių ligas ir psichosocialinę riziką, padaryta pažanga vykdant mokslinius tyrimus sveikatos ir socialinės rūpybos sektoriuje ir užbaigtas tyrimas vietoje, susijęs su Europos įmonių apklausa apie naują ir kylančią riziką, taip pat naujas OiRA priemones;

12. palankiai vertina Agentūros 2024 m. veiklos rezultatus: biudžetas įvykdytas 99 proc. ir įgyvendinta 93 proc. darbo programų; atkreipia dėmesį į tai, kad 2024 m. pabaigoje EU-OSHA priėmė naują strategiją, užtikrindama savo tarnybų gebėjimą reaguoti į naujus poreikius ir iššūkius šioje srityje; pabrėžia svarbų agentūros vaidmenį teikiant duomenis kitoms tyrimų tarnyboms, pvz., Europos Parlamento tyrimų tarnybai (EPRS);

13. palankiai vertina teigiamą Audito Rūmų nuomonę dėl agentūros metinių finansinių ataskaitų ir ragina agentūrą atsižvelgti į Audito Rūmų rekomendacijas, ypač susijusias su valdymo ir kontrolės sistemomis;

14. susirūpinęs atkreipia dėmesį į aukštą 22,6 proc. perkėlimų į kitą laikotarpį lygį, kuris, palyginti su ankstesniais metais, pagerėjo, tačiau vis dar gerokai viršija 15 proc. lyginamąjį dydį; primena, kad nuolat besikartojantis aukštas perkėlimų į kitą laikotarpį lygis kenkia biudžeto metinio periodiškumo principui; atkreipia dėmesį į agentūros paaiškinimą dėl planuotų ir neplanuotų perkėlimų į kitą laikotarpį atskyrimo: pirmieji yra susiję su daugiamečiais projektais ir nelemia netikrumo dėl biudžeto; palankiai vertina priemones, kurių EU-OSHA ėmėsi siekdama sustiprinti savo biudžeto planavimo procesą, ir ragina agentūrą toliau dėti pastangas siekiant ateinančiais metais

toliau mažinti neplanuotų perkėlimų į kitą laikotarpį apimtis;

15. palankiai vertina EU-OSHA padarytą pažangą įgyvendinant veiksmų planą mažinti pavėluotų mokėjimų kiekį, palyginti su 2023 m.;

Europos profesinio mokymo plėtros centras (CEDEFOP)

16. palankiai vertina CEDEFOP mokslinius tyrimus, analizes ir technines ekspertines žinias profesinio rengimo ir mokymo, kvalifikacijų ir įgūdžių politikos srityse; palankiai vertina 2024 m. pasiekimus, įskaitant su duomenų apie įgūdžius portfelio išplėtimą, paramą įtraukčiai ir pagrindinių profesinio rengimo ir mokymo srities politikos pokyčių valstybėse narėse analizę; ypač atkreipia dėmesį į pirmąjį ES masto dirbtinio intelekto (DI) įgūdžių tyrimą ir tai, kad pradėtas taikyti darbo jėgos ir įgūdžių trūkumo indeksas (angl. CLSSI) ir trumpalaikis įgūdžių tendencijų numatymas (angl. STAS);

17. palankiai vertina teigiamą Audito Rūmų nuomonę dėl agentūros metinių finansinių ataskaitų ir ragina agentūrą atsižvelgti į Audito Rūmų rekomendacijas, ypač susijusias su pavėluotų mokėjimų dalies padidėjimu, palyginti su 2023 m.;

18. giria CEDEFOP už pavyzdinius įsipareigojimų (100 proc.) ir mokėjimų (98,89 proc.) asignavimų panaudojimo lygius, jie rodo sėkmingą ir optimalų CEDEFOP skirtų išteklių naudojimą;

19. ragina CEDEFOP nedelsiant iš dalies pakeisti savo vidaus taisykles siekiant užtikrinti, kad Graikijos deleguotieji nacionaliniai ekspertai, kurie turi persikelti į Salonikus, turėtų teisę gauti dienpinigius, laikantis vienodo požiūrio principo;

Europos mokymo fondas (ETF)

20. palankiai vertina ETF indėlį stiprinant žmogiškąjį kapitalą ES kaimyninėse šalyse, nors jis dažnai veiklą vykdo sudėtingomis geopolitinėmis aplinkybėmis; pripažįsta jo pagrindinį vaidmenį siekiant didinti įsidarbinamumą vykdant švietimo, profesinio mokymo, įgūdžių, mokymosi visą gyvenimą ir darbo rinkos sistemų reformas; palankiai vertina jo rodomą dėmesį žaliajai ir skaitmeninei pertvarkai ir įgūdžių numatymui, ugdymui ir patvirtinimui; pažymi, kad 2024 m. buvo minimos 30-osios fondo veiklos metinės, taigi vyko šventiniai renginiai, kurių metu buvo apžvelgtos tris dešimtmečius teikiamos ekspertinės žinios ir partnerystė skatinant įtraukų ir veiksmingą švietimą ir įgūdžių ugdymą;

21. palankiai vertina teigiamą Audito Rūmų nuomonę dėl agentūros metinių finansinių ataskaitų ir ragina ETF atsižvelgti į Audito Rūmų rekomendacijas, ypač susijusias su pavėluotų mokėjimų dalies padidėjimu, palyginti su 2023 m.;

22. atkreipia dėmesį į ETF taisomuosius veiksmus, kuriais siekiama pašalinti ankstesniais metais atliekant auditus nustatytus atvirų viešųjų pirkimų procedūrų pažeidimus;

23. akcentuoja gerinant lyčių pusiausvyrą ETF padarytą pažangą, nes šiuo metu moterys sudaro 57 proc. vadovų, ir pripažįsta pastangas didinti geografinę pusiausvyrą;

Europos darbo institucija (EDI)

24. palankiai vertina institucijos darbą siekiant padėti valstybėms narėms ir Komisijai užtikrinti teisingą ir veiksmingą Sąjungos darbo jėgos judumo taisyklių vykdymą bei socialinės apsaugos sistemų koordinavimą, įskaitant paramą vykdant 117 bendrų suderintų patikrinimų 2024 m., palengvinti veiksmingą darbo jėgos judumą Europoje pasinaudojant Europos užimtumo tarnybų (EURES) vykdoma veikla ir, pasitelkus mokymą bei informavimo kampanijas, ypač „#FairHORECAinEU“ ir „#Road2FairTransport“, didinti informuotumą apie su judumu susijusių sektorių darbuotojų ir darbdavių teises bei pareigas, kad piliečiams ir įmonėms būtų lengviau pasinaudoti vidaus rinkos teikiamais privalumais; palankiai vertina tai, kad 2024 m. institucijai buvo pirmieji veiklos visu pajėgumu metai, per kuriuos ji galėjo visapusiškai įgyvendinti savo įgaliojimus visose veiklos srityse;

25. giria agentūrą už tai, kad ji pasiekė 95 proc. savo metinio darbo plano ir gerokai išplėtė savo veiklą, palyginti su ankstesniais metais, įskaitant 54 proc. didesnį suderintų ir bendrų patikrinimų skaičių; ragina toliau teikti paramą EDI, įskaitant jos finansinius išteklius, kad būtų užtikrinta jos pridėtinė vertė nacionalinėms vykdymo užtikrinimo institucijoms ir sudarytos sąlygos jai savo iniciatyva pradėti ir vykdyti tarpvalstybinių bylų tyrimus;

26. reiškia pasitenkinimą dėl apskritai teigiamos Audito Rūmų nuomonės dėl institucijos finansinių ataskaitų; tačiau pažymi, kad Audito Rūmai pateikė sąlyginę nuomonę dėl mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo, kaip ir 2023 m.;

27. atsižvelgdamas į tai, atkreipia dėmesį į Audito Rūmų sąlygą, susijusią su 2024 m. atliktais 2,6 mln. EUR mokėjimais, kurie sudaro 5,7 proc. visų mokėjimų asignavimų ir viršija reikšmingumo ribą; atkreipia dėmesį į tai, kad šie mokėjimai buvo susiję su sutartimi, skirta pagal atvirą procedūrą, kuri anksčiau, 2022 m. ataskaitoje, buvo įvertinta kaip netinkama (2,2 mln. EUR), taip pat į trūkumus, nustatytus atliekant *ex ante* patikras, susijusias su sutarčių vykdymu (0,4 mln. EUR);

28. pripažįsta nuo 2022 m. padarytą pažangą mažinant laikinųjų darbuotojų (deleguotųjų nacionalinių ekspertų ir per laikinojo įdarbinimo įmones įdarbintų darbuotojų), kurie 2022 m. sudarė 58 proc. darbo jėgos, pareigybių skaičių; vis dėlto apgailestauja, kad ir 2023 m., ir 2024 m. jų dalis išliko didelė, t. y. 47 proc.; ragina EDI ir Komisiją toliau didinti nuolatinių darbuotojų dalį, sudarant galimybę deleguotųjų nacionalinių ekspertų pareigybes pakeisti laikinųjų darbuotojų pareigybėmis;

29. su pasitenkinimu pažymi, kad 2024 m. institucija sumažino savo perkėlimų į kitą laikotarpį lygį iki 15 proc., o tai rodo, kad pagerėjo biudžeto vykdymas ir finansinis planavimas; atkreipia dėmesį į tam tikrus biudžeto valdymo trūkumus, pvz., delspinigius, susijusius su 11,8 proc. mokėjimo prašymų, ir neteisingą 266 861 EUR dydžio biudžeto pakeitimo įrašymą;

Išvados

30. ragina agentūras ir Komisiją kuo greičiau įgyvendinti visas dar neįgyvendintas Audito Rūmų rekomendacijas.

31. remdamasis turimais duomenimis, rekomenduoja patvirtinti EUROFOUND, EU-OSHA, CEDEFOP, ETF ir EDI vykdomiesiems direktoriams, kad institucijų 2024 finansinių metų biudžetas įvykdytas.

PRIEDAS. GAUTOS INFORMACIJOS DEKLARACIJA

Pagal Darbo tvarkos taisyklių I priedo 8 straipsnį nuomonės referentė pareiškia, kad į savo nuomonę įtraukė su dokumento dalyku susijusią informaciją, kurią, rengdama nuomonę, gavo iš toliau nurodytų interesų grupių atstovų, kuriems taikomas Tarpinstitucinis susitarimas dėl privalomo skaidrumo registro[1], arba trečiųjų šalių valdžios institucijų, įskaitant jų diplomatines atstovybes ir ambasadas, atstovų:

1. Interesų grupių atstovai, kuriems taikomas Tarpinstitucinis susitarimas dėl privalomo skaidrumo registro
European Agency for Safety and Health at Work
European Training Foundation
European Labour Authority
European Centre for the Development of Vocational Training
European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions

Šį sąrašą parengė ir visą atsakomybę už jį prisiima nuomonės referentė.

Jeigu sąraše esančių fizinių asmenų tapatybę galima nustatyti pagal jų vardą ir pavardę, jų pareigas arba pagal abu požymius, nuomonės referentė pareiškia, kad ji atitinkamiems fiziniams asmenims pateikė Europos Parlamento pranešimą dėl duomenų apsaugos Nr. 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), kuriame išdėstytos jų asmens duomenų tvarkymui taikomos sąlygos ir su tuo tvarkymu susijusios teisės.

[1] 2021 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinis susitarimas dėl privalomo skaidrumo registro (OL L 207, 2021 6 11, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

INFORMACIJA APIE PRIĖMIMĄ NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

Priėmimo data	28.1.2026
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 35 –: 6 0: 5

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

35	+
NI	Branislav Ondruš
PPE	Pascal Arimont, Andrzej Buła, David Casa, Henrik Dahl, Gheorghe Falcă, Sérgio Humberto, Martine Kemp, Miriam Lexmann, Jagna Marczułajtis-Walczak, Eleonora Meleti, Giusi Princi, Dennis Radtke, Liesbet Sommen, Romana Tomc
Renew	Hristo Petrov, Jana Toom, Brigitte van den Berg
S&D	Francisco Assis, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Vivien Costanzo, Johan Danielsson, Marit Maij, Aodhán Ó Ríordáin, Evelyn Regner, Rosa Serrano Sierra, Raffaele Topo
The Left	Li Andersson, Konstantinos Arvanitis, Per Clausen, Kathleen Funchion, João Oliveira
Verts/ALE	Katrin Langensiepen, Maria Ohisalo

6	-
ESN	Christine Anderson, Petar Volgin
PfE	Jaroslav Knot, Margarita de la Pisa Carrión, Pál Szekeres, Séverine Werbrouck

5	0
ECR	Elena Donazzan, Chiara Gemma, Marlena Maląg, Francesco Torselli, Mariateresa Vivaldini

Sutartiniai ženklai:
+ : už
- : prieš
0 : susilaikė